

Geyti Áslaksson

Galta táttur

71. Tostan fór til Noregis
at kæra sína neyð:

”Vár bróðir hefur undir seg tikið
alla Onglands ey.”

Niðurlag:

*Rennur og rennur foli mín
í grønari grund,
mín bar reyða lund,
Stíga dans á stund,
kátur leikar foli mín
í grønari grund.*

72. Tostan Jall gár for Harald kong,
hann svør á sína lund:

”Vár bróðir hefur undir seg tikið
alla Onglands grund.

73. Tær bjóði eg nú Haraldur kongur
boga mín at røkja,

eg trúgvi tær ein mannahest,
til odd og egg at sækja.”

74. ”Tú tarft ekki Tostan jarl,
meg til ferðar eggja:

Stórum skipum hóskar lítið,
tí grunt er at landi leggja.”

75. ”Fjórðinginn, ið eg tær bjóði,
mín bróðir tað nú veldir,
um tú frægi Filkirs arvi,
fara vilt tá heldur.”

-----

76. Tað var reysti Haraldur kongur,
út í havið lagdi,

Møtti honum Galti Íslandsfari,
rýmtur av mørgum bragdi.

77. Kongurin sigldi í havið út,
við sínum gylta løgðum,

møtir hann Galta Íslandsfara,
rýmtur av mørgum brøgdum.

78. ”Hoyr tú tað hin lítli maður,
ið situr í báti niðri:

Veitstú nakað fyrilit,
at greina frá várum sigri ?”

79. ”Eg sá eikirnar standa við sjó,
sum skýmandi gullið bjartar,
tá fella av teimum hvør ein kvistur,
vórðu so allar svartar.

80. Eg sá enn eitt annað træ,
tað var av øllum meiri;
harri, tað eru sálir tykra
og slíka garpar fleiri.

81. Eg sá fljúgva oknir sjeý,
rann teim blóð av veingi:
tað ber fyri tygara sál,
tær missið lív og dreingir.

82. Eg sá fljúgva aðrar sjeý,
brent var teim á fiðri,
aftantil sum svørð at sjá,
tær møttist har á mýri.

83. Eg sá ljós í lofti brenna,
ein so fagran skara,
tað verður fyri tygara sál,
hon man til himna fara.”

84. Tað var reysti Haraldur kongur,
hann heldur á eggjateini:
”Tær skulu Galta av hondum taka
munnuð tó vera seinir.”

85. Hildarmaður av heitum skalv
niður á knæið hvassa,
kongurin bresti lítlum lóv,
og tá skalv hjartað í Galta.

86. Galti fór við furkum framm,
legði árar í sjó,
hirdi lítið um kongsins vreiði,
seg frá skipunum dró.

87. Galti fór í víkina inn,
sum hann hevði ligið leingi:
kongurinn helt framm síni ferð,
hann misti lív og dreingir.

88. Galti fór í víkina inn,
sum hann hevði ligið fyrr;
kongurinn helt framman síni ferð,
hann misti lív og lið.

-----

89. Kastar sínum akkerum
á so hvítan sand,
fyrstur stígur Haraldur kongur
sínum fótum á land.

90. Fyrstur stígur Haraldur kongur
sínum fótum á land,
og allbrynjaður Tostan jallur
undir hans høggu hand.

91. Og allbrynjaður Tostan jall
undir hans høggu hond,
teir slógu sínar tjaldbúðir
so skamt frá sjóvarstrond.

92. Tað var um ein helgan dag,
sólin skein so víða,
kongurinn lystir í staðinn upp
at skoða teir kostir fríðar.

93. Kongurinn lystir í staðinn upp
at skoða teir kostir fríðar,
gingu undir ein høggu heyg
so eingin skuldi á lýða.

94. "Gakk á tal við bróður tín
ríkið aftur at fáa,
allar hálvar landkomstir
at vera høggingar báðar.

95. Gakk á tal við bróður tín,
gott er slíkt at nýta,
sig: Haraldur kongur fylgir mær,
hvat skulum vit honum býta?"

96. Hann gekk á tal við bróður sín
ríkið aftur at fáa
allar hálvar landkomstir
og vera so høggingar báðir.

97. "Tær vil eg Tostan bróður mín
ríkið aftur leggja,
allar hálvar landkomstir
at vera høggingar beggja."

98. Tí svaraði Tostan jarl
alt fyri uttan trega:
"Haraldur kongur fylgdi mær,
hvat skulum vit honum geva."

99. Tí svaraði Tostan jall:
"Gott er slíkt at njóta,
Haraldur kongur fylgdi mær
hvat skulum vit honum bjóða.

100. "Honum vil eg ikki meiri geva,
sjálvur vil hann sær kjósa:
hava land fyri sína longd
og lítlum sigri rósa.

101. Honum vil eg ikki meiri geva,
sjálvur vil hann tað tiggja:
Hava land til sína longd
og nógv rúm í at liggja.

102. Eg bjóði tykkum øllum heim
meiri av monnum og minni,
um tær viljið halda frið
og ongar neisur vinna."

-----

103. Tí svaraði Noregis kongur
heldur á bínann stóli:
"Um hvat mælti Onglands kongur
í dag fann teg á máli?"

104. "Mær vildi kongurinn bróðir mín
ríkið aftur fáa,
allar hálvar landkomstir
at vera høggingar báðir.

105. Tær vildi hann ikki meiri geva,
sjálvur skuldi tú tær kjósa:
Hava land fyri tína longd
og lítlum sigri at rósa.

106. Hann vildi tær ikki meiri geva,
sjálvur mundi tí tað tiggja,
hava land fyri tína longd
og nógv rúm í at liggja.

107. Hann beyð okkum øllum heim,
meiri av monnum og minni,
um vær vildum halda frið
og ongar neisur vinna."

-----

108. Liggja teir í landtjöldum
drekka mjøð hin hvíta
eingin blæs sá vindur í vág
at Normenn máttu nýta.

109. Tað var tá sum oftum er enn:
mangt er í brøgdum vunnid,
illa líkar Haraldi kongi,
at hann ikki ensku kunni.

110. Tí svaraði Tostan jall:
”Tí skal ikki spara:
Hava vit okkum brynjað lið,
tí gott er við frið at fara.”

111. Tí svaraði Harladur kongur:
”Tað man ei um vara,
hvat skal okkum brynjað lið
til skemtan skulum vær fara.”

112. Teir klæddu seg í skart og skreyt,
heim til hallar fóru,
søgdu so teimum góða nátt,
ið heima eftir vóru.

113. Teir fóru sær til hallar heim,
slíkt kom teim ei í húga,
brynjað lið á borði sat,
ei hava ráðini dugað.

114. Hirðin leyp at hallardurum
heitur málmara torn:
“Normenn taka staðinn inn,
tit verjið Lundinborg.”

115. Hirðin leyp at hallardurðum,
sum skínandi gullið bjartar,
kongurin hopar til hallarvegg
við stáli og stinum hjarta.

116. Brandi brá og mælti svá:
”Hilmar undan leypa,
eg skal standa eftir ein
lív mítt dýrt at keypa.”

117. Brandi brá og mælti svá:
”Tað man nú so verða,
báðir skulum vit falla í senn
eg mælti tær fyrst til ferðar.”

118. Upp leyp ein av Onglands monnum
sínnum brandi brá,
hann kleyv ungan Tostan jall
sundur í luti tvá.

119. Tað var spell at jallur fell
frá tí rínar veldi,
kongurinn stendur eftir ein
so sigst, av grimnum feldi.

120. Jallurin fell, og tað var spell,
frá tí gullinum reyða:
Kongurinn stendur eftir ein,
teir søkja til hans deyða.

121. Gingu inn fyri Geyta í loft
og dugna biðja sær:
”Gott er at hevna fornar sakir
deyðan vildi hann tær.”

122. Geyti lat tá dubba seg,
tó tað var honum ímóti,
stakk ígjøgnum stillis bróst
við tí valda spjóti.

123. Tað var Geyti Áslaksson,
ið konginn førði av lívi,
hann vann ikki sigur síðan,
hvar hann var í stríði.

124. Tað var Geyti Áslaksson,
ið konginn førði til heljar,
so er fallið hundrað mangt,
at eingin mann tusund telja.

125. Allir teir, ið eftir vóru,
sigldu tann sjógvin salta;
kongurinn fell í Onglandi,
og út gekk gátan galta.

Kelda:

Føroysk kvæði, um brøgd norðmanna ættarinnar úti og heima av Jóannes Patursson (Einars offsett Tórshavn 1979). Niðurlagið er úr FKL 30,9.

Skrivað til pdf-fil og lagt út av Ólavi Eysturdal yngra, Dansifelagið Fótatraðk 2012.